

Smernica 30: ZAPOŠLJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM NA KOSOVU

Smernica 30 opisuje postupak za ostvarivanje prava na zapošljavanje osoba sa invaliditetom u Kosovskom zakonodavnom sistemu.

Ova smernica je izrađena za potrebe osoba sa invaliditetom, njihovih porodica i prijatelja kroz publikovanje na veb portalu i aplikacije za mobilne telefone **INVALIDNOST.INFO**

Sadržaj ove smernice ne odražava nužno i stav veb portala **INVALIDNOST.INFO** već daje samo pregled postojećih informacija.

Osoba sa ograničenim sposobnostima ima pravo na profesionalno osposobljavanje i prekvalifikaciju po opštim uslovima odredjenim ovim zakonom. U odredjenim slučajevima, kada je potrebno zbog stepena, vrste i važnosti, osposobljavanje i prekvalifikacija može se obaviti u jedinstvenim školama i drugim institucijama po planu i programu za profesionalno osposobljavanje i prekvalifikacija.

Profesionalno osposobljavanje i prekvalifikacija osoba sa ograničenim sposobnostima obuhvata ove mere i aktivnostima:

1. utvrdjivanje mentalne sposobnosti za rad;
2. informisanje, profesionalno savetovanje i procenu profesionalne sposobnosti;
3. analizu tržišta rada i mogućnost zapošljavanja;
4. procenu mogućnosti za osposobljavanje, prekvalifikacije i izradu programa za osposobljavanje i prekvalifikaciju;
5. profesionalno osposobljavanje, dopunsku kvalifikaciju, ponovnu kvalifikaciju usavršavanja i održavanja radne i socijalne sposobnosti za period dok se ne zaposli;
6. profesionalno učenje, planiranje i primena odabrane tehnologije;
7. predlog savetnika o primeni različite tehnike i tehnologije u učenju i radu, uporedo sa procenom mogućnosti za njihovo sprovođenje;
8. tehničku pomoć, podršku, praćenje i procenu rezultata; kao i
9. obaveštenje i podršku za pronalaženje finansijskih izvora.

Zapošljavanje na otvorenom tržištu rada:

1. Organi državne administracije, poslodavci privatnog i javnog sektora kao i nevladine organizacije obavezuju se, da sa prilagodjenim uslovima rada zaposle osobe sa ograničenim sposobnostima.
2. Svaki poslodavac koji ima 24 zaposlena radnika, obavezan je da zaposli jednu osobu sa ograničenim sposobnostima, tačnije svaki 25 radnik određenog poslodavca.
3. Poslodavac koji ne ispunjava obaveze iz stava 1. i 2. ovog člana, obavezuje se da za podsticaj zapošljavanja lica sa ograničenim sposobnostima u budžetu uplati mesečni doprinos u visini od 1% od minimalne plate.
4. Zavisno od stepena i kategorija ograničenih sposobnostima, Ministarstvo Rada i Socijalne Zaštite sa posebnim podzakonskim aktom, regulisaće i odrediće odgovarajuća radna mesta za osobe sa ograničenim sposobnostima.

Finansijske beneficije u slučaju zapošljavanja:

1. Poslodavac koji zapošljava osobe sa ograničenim sposobnostima, kao i osoba sa ograničenim sposobnostima koja vrši nezavisnu delatnost, pravo za carinske i poreske olakšice realizuje prema važećim carinskim i poreskim zakonima .
2. Za osobu sa ograničenim sposobnostima, sto odsto (100%) korisnik penzije za ograničenu sposobnost, penzija se daje za ličnu asistenciju za pomoćnika u radu (njegovog asistenta).

Više informacija možete pronaći putem sledećih linkova:

ZAKON BR. 03/L- 019 O PROFESIONALNOM OSPOSOBLJAVANJU, PREKVALIFIKOVANJU I ZAPOŠLJAVANJU OSOBA SA OGRANIČENIM SPOSOBNOSTIMA

<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2620>

ZAKON BR. 05/L- 078 O IZMENI I DOPUNI ZAKONA BR. 03/L-019, O PROFESIONALNOM OSPOSOBLJAVANJU, PONOVNOM OSPOSOBLJAVANJU I ZAPOŠLJAVANJU OSOBA SA OGRANIČENIM SPOSOBNOSTIMA

<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=12811>

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO BR. 03/2010 O PROCEDURAMA APLIKACIJE ZA PRIZNAVANJE PRAVA NA OSPOSOBLJAVANJE, REOSPOSOBLJAVANJE I ZAPOŠLAVANJE LICA SA OGRANIČENIM SPOSOBNOSTIMA.

<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=7831>

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO BR.09/2010 O ODREĐIVANJE RADNIH MESTA I ZAPOŠLJAVANJA OSOBA SA OGRANIČENIM SPOSOBNOSTIMA U SKLADU SA NJIHOVIM MOGUĆNOSTIMA RADA .

<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=7906>

ADMINISTRATIVNOG UPUTSTVA (MRSZ) BR.05/2018 O NAČINU I PROCEDURAMA ZA PROCENU RADNE SPOSOBNOSTI OSOBA SA OGRANIČENIM SPOSOBNOSTIMA

<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=18031>

ADMINISTRATIVNOG UPUTSTVA (MRSZ) BR.03/2018 O NAČINU, PROCEDURAMA I ROKOVIMA MESEČNE ISPLATE ZA POSLODAVCE KOJI NE ZAPOŠLJAVAJU OSOBE SA OGRANIČENIM SPOSOBNOSTIMA

<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=17770>

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (MRSZ) BR. 04/2018 O OBIMU, NADLEŽNOSTI , SASTAVU I MANDATU MEDIKO-SOCIJALNE KOMISIJE O PROCENE PREOSTALE RADNE SPOSOBNOSTI OSOBA SA OGRANIČENIM SPOSOBNOSTIMA

<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=17771>